

Vrij en krachtig onderwijzen

Het COV-Congres besliste ten strijde te trekken voor de echte vrijheid van onderwijs: het 'vrij en krachtig' onderwijs! We zullen het nog dikwijls herhalen. We zullen ervoor moeten vechten. Want de voorbije jaren werd de vrijheid van onderwijs sluipend en versneld uitgehouden.

Onderwijs is geen simpel economisch proces en de school is geen bedrijf. Er kan niet alleen naar resultaten gekeken worden om de kwaliteit van onderwijs en onderwijspersoneel te beoordelen. Een economische kwaliteitsbenadering van onderwijs is een fundamentele vergissing want de grootste effectiviteit in leren wordt bereikt door de impact van de leraar. De kwaliteit van onderwijs kan maar zo goed zijn als de kwaliteit van het onderwijspersoneel, en de kwaliteit van de werkomstandigheden waarin leraren werken.

Werkcondities zijn leercondities. Meer en meer wordt onze zienswijze bevestigd in wetenschappelijk onderzoek. Onze beslissingen zijn geen pleidooi voor een simpele vrijheid-blijheid van de leraar, integendeel: vertrouwen en autonomie gaan bij ons hand in hand met verantwoordelijkheid. En daarom hebben we nood aan een goede opleiding en willen we de hoogste kwaliteit van lerarenopleidingen en echte professionalisering tijdens de loopbaan mogelijk maken. Daarom moet het onderwijspersoneel de nodige middelen en ruimte krijgen om die professionaliteit in te vullen, in vrijheid en verantwoordelijkheid. Wij willen studenten die terug durven kiezen voor een job als onderwijzer zonder zich ervoor te schamen of zonder er door de omgeving op aan gesproken te worden. Wij willen scholen die fantastische

plaatsen zijn om te werken met fantastische collega's in sterke professionele teams, die vrij en krachtig kunnen onderwijzen. Zonder goede werkcondities is de professionaliteit in gevaar. En dat we hiervoor acties zullen moeten voeren is duidelijk.

Het is niet omdat er de laatste jaren ogenschijnlijk veel over de leraar werd gesproken in bijvoorbeeld het zogenaamde loopbaandebat dat de strijd gestreden is. We staan nog maar aan het begin. Het COV heeft voorstellen gedaan en heeft onderhandeld over een aantal goede maatregelen. Maar er is nog lang geen loopbaanpact. En er zijn de resultaten van het grote tijdsonderzoek. Wat nu niet meer onder de mat kan geveegd worden, is dat werken in onderwijs echt wel een 5/4 job is en dat daar dringend iets moet aan veranderen. De uitdagingen zijn groter dan het voorlopige resultaat van de maatregelen. Diverse klassen en scholen zijn nu de realiteit. Er is de toenemende maatschappelijke druk, de uitrol van het M-decreet, het langer moeten werken, de uitholling van onze pensioenen, de aanhoudende besparingen. Elke maatregel voelt aan als te laat, te traag en te weinig.

De historische ongelijkheid of achterstand die het basisonderwijs in Vlaanderen heeft, is niet meer aanvaardbaar. Het COV heeft het plan basisonderwijs op tafel gelegd. Met onze actie 'Basisonderwijs in de lift' en ons aanhoudend wijzen naar de problemen in het veld slaagden we erin de werkgevers en de andere vakbonden te overtuigen van de nood aan een plan en samen te analyseren wat de noodzakelijke maatregelen zijn, wat de kostprijs is en wat een haalbaar investerings-traject zou kunnen zijn. Het resultaat wordt binnenkort voorgesteld in de Commissie Onderwijs van het Vlaams parlement.

We hebben tijdens het congres scherp gesteld welke oplossingen het verschil maken voor ons basisonderwijs. De vijf uitdagingen die wij dagelijks aanvoelen, vormen de aanzet: de leraar terug centraal stellen, professionele autonomie versterken, investeren in krachtige schoolteams, school en maatschappij en een moderne vakbond. We willen voelbaar een verschil maken voor het personeel in onderwijs, voor de leerlingen aan ons toevertrouwd en de toekomst van onze maatschappij.

We zullen samen de keuzes vertalen in acties. Acties die we de volgende vijf jaar met alle leden, vakbondsafgevaardigden, kringen, regio's en provinciale verbonden realiseren. Samen kunnen we het! Samen zullen we doorgaan voor vrij & krachtig onderwijs! ■

Dit is een uittreksel uit de eindspeech tijdens het COV-Congres van 23 en 24 november 2018 (Houffalize). Je vindt een fotoverslag op blz. 8-10. Een uitgebreid verslag volgt in latere nummers van Basis.